

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De contritionis veritate aureum opus Fratris Joa[n]nis
Viualdi de Monte regali. ordinis fratrum predicatoru[m]
sacre pagine professoris**

Vivaldus, Joannes Ludovicus

[Augsburg], 1518

VD16 V 1772

Qualiter ad vera[m] co[n]tritionem requiritur verus dolor siue detestatio
siue displicentia singulo[rum] mortaliu[m]. Et multa valde pulcra ac
necessaria documenta de dolore co[n]tritionis ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-30734

tere: atq; tam diligēter singula peccā mortalia inq;erere ac memorari: quā admodū de re rpalī ardua ac ponderosa conaret. exemplo illius fatui q; per negligētiā suā magnū thesaurū ac localia multa perdidit. Qui cogitabat atq; iterū recogitabat q; r q;nta cōmoda poterat cōsequi ex thesauro amisso. Ideo cū amaritudine cordis dolebat atq; vberissime flebat. Sic peccatrix ania quasi fatua thesaurū infinitū peccādo perdidit: ideo recogitādo excellentiā illi⁹ summi boni: q; nīl minus excogitari pōt: q; quidē est infinite bonitatis: infiniti valoris: infiniti meriti. r per quod solā miseriā peccā illud amisit. Tunc in similit cogitatiōe aggrauat ania vehementi dolore cordis: p;terea in infinitū si fieri posset dolere debet de offensa dei. Dignū quippe est vt sicut pro euādanda corporali morte oimoda diligētia obseruat. sic expedit vt p; recuperāda vita eterna omnis cura ac vigilātia cautius adhibeat: testante Aug. qui ait. Libētē debet facere immortalis futur⁹ quēcūq; faceret p; differēda morte moriturus. Et ideo rex scūs Ezechias recognoscens seipm nō dixit Cogitabo: s; ita ait. Recogitabo tibi omēs annos meos in amaritudine aie mee. Nam recogitare idē est quod valde vel frequēter cogitare. q; ly re augmentat ac reduplicat significatū dicitōis. Ille ergo qui recogitat peccā suā quodāmodo cogit animum frequēter illoz reminisci. r tūc fit deo sacrificiū gratissimū: de quo Dauid in ps. l. ait. Sacrificiū deo spīritus cōtribulatus: cor contritū r humiliatū deus nō despiciēs. Quādo em peccator retractat in corde suo peccata pmissa: cogitādo affligit r amaricatur: r tunc ei⁹ spūs dicit cōtribulatus r agitat⁹. Q; suauē est deo pariter r angelis tale sacrificiū. Q; vere quantū acceptabile. Tunc enim peccā conterunt malleo cōtritionis. Ideo glo. sup isto passu de sic. Cōtritiō cordis est sacrificiū q; peccata soluit. Et Origenes ait. Quāto amplius cōpungimur: tanto magis peccōz vincula relaxant. Et cum subdit: Cor cōtritū r humiliatū de⁹ nō despiciēs. Notandū est fm glo. q; pri⁹ de rritū: postea humiliatū: q; nō potest cor humiliari corā sacerdote in confessione nisi pri⁹ us fuerit contritū. Et sic patet respōsio ad ppositā questionē. Et p; consequēs hec dicta sufficiāt de primo requisito ad contritionē.

Qualiter ad verā contritionem requirit⁹ verus dolor: siue detestatio siue displicentia singuloz mortalū. Et multa valde pulcra ac necessaria documenta de dolore cōtritionis explicant.

Item secundo q; ad veram cōtritionem requiritur verus dolor siue detestatio singulorum peccatorum mortalium de quibus in predicta examinatione diligens inquisitio facta fuit. Est ergo diligenter considerandum q; peccator debet de peccatis suis conteri perfecte r distincte. Primo enim oportet vt conteras perfecte: sic vt nō solum actum: sed etiam affectum peccati tollat per detestationem voluntatis: alioquin talis sic dolens non potest dici nec est contritus nec vere penitens: sed est simulatus r mercennarius. Hora igitur q; ista detestatio siue dolor de peccatis in voluntate/ nīl aliud est q; peccati displicentia que excludit affectum peccati: in quo consistit tota essentia contritionis. Et ideo Augustinus in libello de vera r falsa penitentia ad christi deuorā dicit sic. Penitentia est quedam dolentis vindicta puniens in se quod dolet cōmississe. Et iterū in eodem libro ita inquit. Sūt plures quos penitet peccasse: sed nō omnino reseruantes sibi quedā in quib; delectent: nō aniaduerentes dominū simul surdū r mutum a demonio liberasse. Per hoc docēs nonnunq; nīl de omib; sanari. Si enim vellet ex parte peccata reseruare: habentē septē demonia pficere potuerat sex expulsis. Expulit autē septē vt omnia crimina simul emendāda doceret. Legionē autē ab illo eiciens neminez reliquit de omnibus penitere. Nec Augustin⁹. Etia Irido. in. ij. lib. de sum⁹

Dupl^r
dz hō pte
ri d; pcis
suis.
Prio per
fecte.

De contritione

mo bono. c. xliij. de. sic. Ille pñiam digne agit q̄ sic p̄terita mala deplorat vt futura itez nō cōmittat. Nā q̄ plangit pctm̄ z itez admittit pctm̄: est quasi st̄s lauet laterē cru dū: quē q̄nto magis abluir: rāto amplī⁹ lutū facit. Hinc Hieron. Thien. ij. ca. ait. Effunde sicut aquā cor tuū ante conspectū dñi. q. d. Sicut aqua simplex nec substantiā: nec colorē: nec saporē: nec odorē relinquit in vase vñ effundit: sic pctm̄ ab eo q̄ vere p̄terit⁹ est totalit̄ in deestatoe haberi debet vt totaliter extinguat. Et signant dicit an̄ p̄spectū dñi: qz p̄pter ipm̄ solū vñ q̄libet cōteri de pctis: iō David in ps. l. ait. Tibi soli peccavi z malū corā te feci.

Secūdo op̄tet vt pctōz p̄terat distincte sic: vt de q̄libet pctō mortali: sp̄cālīs habet p̄teritio. Dignū q̄ppe est vt q̄līs fuit in nobis intentio ad peccādū: talis etiā sit ad penitendū deuotio. Et grauiora quidē pctā grauioribz lamēt̄z redhenda sunt: vt ait Aug. Vñ David in ps. ait. Porū dabis nobis in lachrymis in mēsurā. Que quidē mēsurā fm̄ glo. intelligit̄ pro modo culpaz: ideo Greg. exponēs hoc verbū David: ita inq̄t. Porū dabis nobis in lachrymis in mēsurā: vt vīcz: mens cuiusqz tanto puniendo vel penitēdo cōpunctionis sue lachrymas bibat quāto se meminit meruisse per culpas. Etiā sup̄ illud Hieron. Thien. ij. c. Diuisiōes aquaz deduxerūt oculi mei: glosa sic d̄r. Diuisas q̄ppe in oculis aquas deductm̄ cū pctis singulis disperitas lachrymas damus vt fm̄ multitudinē delictoz sit effusio lachrymaz. Et David i psal. ait. Lauabo per singulas noctes lectū meū lachrymis meis strātū meū rigabo. Sup̄ q̄ verbo Cassiodorus d̄r sic. Per singulas noctes intelligere debemus singula pctā super quibz singulariter flere debem⁹ ad hoc vt lauet lectus n̄re p̄sciētie. P̄terit⁹ igit̄ ex dicitis q̄ peccator sic debet dolere vt de vnoquoqz pctō mortali habeat

De omni sp̄cālīs p̄teritio. Rō aut̄ huius assignat̄ a sc̄to Tho. in. iiij. sn̄iaz dist. xvij. vbi q̄ rit: Vtrū de singulis pctis mortalibz requir̄ p̄teritio. Nam d̄r. Diuersoz mortuoz boz diuerse sunt medicine: qz nō sanat oculū qd̄ sanat calcaneū vt d̄r Hieron. sed p̄teritio est medicina singularis cōtra vnum tm̄ pctm̄ mortale: q̄ nō sufficit vna cōs cōtritiō de omnibz: sed oportet p̄ q̄libet morbo mortali sp̄cālē habere medicinā. s. cōtritiōē. P̄terea fm̄ Tho. eadē dist. Et Vincen. in spec. moral. ij. pre. x. dist. vj. In omni pctō mortali est actualis auersio voluntatis a deo z cōuersio ad pctm̄. Et qz p̄teritio cōtrarijs curant̄: iō op̄tet q̄ in omni remissione peccati mortalis sit etiā actualis auersio voluntatis a pctō z cōuersio ad deū. Que quidē auersio voluntatis a pctō dicit̄ cōtritiō. Duritela enim voluntatis manentis in pctō nō tollit̄ nisi per voluntatis omnimodā fractionē que appellat̄ cōtritiō. Et itez. Cōtritiō per cōfessionē explicat̄: sed oportet singula pctā mortalia cōfiteri: ergo oportet de singulis conteri. Pareat ergo q̄ de omni peccato mortali requiritur specialis contritio.

Dulti decipiunt̄ credētes habere cōtritiōē.

Ed in hoc loco pctōz diligēter attēdat ne a proprio sensu decipiāt. Et ne forte incidat i scyllā cupiēs vitare charybdiz. Nā s̄ nōnulli q̄ leuī trās eūtes ore tm̄ z nō corde de p̄petratis culpis se dolere simulāt. Et s̄ alij

Quia va-
na s̄ nisi
sit cor bñ
d. sp̄cālīs
pctōres grauiissimi habētes qd̄ attritiōē aut leues cōpunctionēs q̄ tm̄ in pctis p̄seuerāt. Quidā p̄o habēt pia desideria: deuotos affectus ac dulcedines sp̄uā les. Nōnulli opa de gñe bonoz exercētes de int̄mis pctōzibz lōga susp̄ritā trahūt q̄ etiā post varios gemit⁹ lachrymas vberime fundūt. S̄z similes fletus ac gemitus nō sufficiūt peccatrici anie: nisi ex vera cordis cōpunctione reatur̄ suū satisfactiōē legitima plāgāt: ideo nota fm̄ dñm Joannē Berson in. ij. parte summe: in tractatu de cōtritiōe vbi d̄r: q̄ nō semp̄ illi hoies sūt dicēdi deuotiores: aut p̄uotiores: aut sāctiores q̄ magis abūdāt in gemitibz z lachrymis z q̄buldā cōpunctionibz cordis carnalis ad quā sexus femine⁹ est magis p̄n⁹ z inclinat⁹: cui⁹ rō in hoc est. Nā vt sepe videm⁹ p̄tingit̄ duos esse quoz vnus